Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr. Wilno, dnia 16 listopada 1933 r. 958.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

D o k o ł a l i t e w s k o - ł o t e w s k i c h r o k o w a ń h a n d l o w y c h . Prasa kowieńska /z 13.XI.1933/: O biegu litewsko-łotewskich rokowań handlowych podają koła kompetentne, że od 4 do 11 listopada delegacje w dalszym ciągu rozpatrywały spis towarów, który rozważano w Rydze.

Gdy się okazało, że są trudności dla obu stron w przyjęciu spisu towarów uprzywilejowanych w tej formie, w jakiej został on przedłożony, obie komisje zmuszone były zmniejszyć swe żądania. W związku z tem delegacja łotewska zrzekła się małego ruchu granicznego w tej formie, w jakiej on został przyjęty podczas pierwszego stadjum rokowań w Rydze.

W ostatnich kilku dniach delegacje rozważały metodę, jaką obie strony powinne stosować przy rozpatrywaniu spisu towarów uprzywilejowanych, jak również kwestyj administracyjnych, świadectw o pochodzeniu towarów, kwestyj weterynaryjnych i t.d.

W kwestji ograniczeń dewizowych udało się dojść do pewnego porozumienia, ale ostatecznej formuły jeszcze nie opracowano. Rozważając tę kwestję, obie delegacje wymieniły również swe zdania co do tranzakcji w łatach.-

R y n e k l i t e w s k i a N i e m c y i A n g l j a .Prasa kowieńska /z 13.XI.1933/: Niemieckie koła przemysłowe i handlowe bardzo są zaniepokojone spowodu stale rozszerzających się litewsko-angielskich stosunków handlowych. Zaniepokojenie to wzrosło zwłaszcza w czasie ostatnim w związku z przybyciem niedawno do Litwy delegacji handlowców angielskich.

Jak podają, niemieckie koła handlowe zamierzają w czasie najbliższym wysłać do Litwy większą delegację handlowców, której celem będzie zneutralizowanie akcji handlowców angielskich w Litwie. Przewidziany jest bardzo szeroki program akcji handlowców niemieckich, którzy przybędą do Litwy. Mają oni wydawać różne sprawozdania, urządzić przyjęcie dla prasy i t.d.

W i z y t a p o s ł a n i e m i e c k i e g o u m i n i s t r a Z a u n i u s a .Prasa kowieńska /z 11.XI.1933/: 10 listopada poseł niemiecki w Litwie dr.Zechlin został przyjęty przez ministra Spraw Zagr. dr.Zauniusa, z którym odbył dłuższą rozmowę na temat stosunków niemiecko-litewskich. Została omówiona m.in.sprawa niezakończonych dotychczas litewsko-niemieckich rokowań handlowych.

Jak słychać, Niemcy są przeważnie zaniepokojone zainteresowaniem Anglji rynkiem litewskim.-

N o w y p r z e d s t a w i c i e l a g e n c j i W o l f f a n a L i t w i e .Prasa kowieńska /z 11.XI.1933/:Przed pół rokiem niemiecka agencja urzędowa "Wolff" zamianowała swym stałym przedstawicielem w Litwie b.redaktora "Litauische Rundschau" v.Chamier´a, który odznaczył się w Niemczech swą hitlerowską działalnością.Władze litewskie uznały jednak, że v.Chamier jest osobą niepożądaną w Litwie i przeto musiał on z Litwy wyjechać. Obecnie, jak słychać, agencja "Wolff" ma zamianować nowego przedstawiciela w Litwie - v.Eisenbecka.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

D o k o ł a w y b o r ó w d o P r z e d s t a w i c i e l s t w a S t u d e n t ó w u n i w e r s y t e t u k o w i e ń s k i e g o. Prasa kowieńska /z 11.XI.1933/:W wyborach do Przedstawicielstwa Studentów uniwersytetu kowieńskiego mają wziąć udział następujące listy kandydatów:1/zwiżku atejtininków; 2 /stow."Varpas"; 3/korp.niemieckiej "Arminia"; 4/Zjednoczenie Studentów Polaków U.W.W.;5/lista komunistyczna - niedopuszczona; 6/stow.soc.dem."Żaidras";7/Zjednoczenie Studentów Rosjan U.W.W.; 8/korp."Mażoji Lietuva" i "Vilnija"; 9/stow.soc."Auszryninków"; 10/stow.stud.Żmudzinów im.Sz.Daukantasa; 11/stow.studentów medyków; 12/stow.sjonistów-socjaldemokratów; 13/zrzeszenia prezydjów korp.; 14/stow.stud.prawn.i ekonomist.; 15/ogólna lista żydowska.

W p ł y w y h i t l e r o w s k i e w p a r t j i t a u t i n i n k ó w .Prasa kowieńska /z 11.XI.1933/:Jak donoszą z prowincji, oddział narodowców w Sodaliszkach wywiesił w Birżach godne uwagi afisze. Między dwoma, solidnych rozmiarów, znakami Hackenkreutza widniał napis:"Jedność narodu potęgą Litwy" oraz "L.T.S-ga" i "L.T. J.S.", "Jaunoji Lietuva".-

U s t a w a o z a o p a t r z e n i u b e z r o b o t n y c h. "Liet.Žinios" /z.11.XI.1933/:10 listopada Gabinet Ministrów przyjął ustawę o zaopatrzeniu bezrobotnych. W myśl ustawy, stworzony zostaje fundusz dla bezrobotnych, składający się z opłat pracodawców i sum, asygnowanych przez samorządy i państwo.-

W y w i a d p r a s o w y b u r m i s t r z a m .K o w n a w s p r a w a c h m i e j s k i c h ."Liet.Žinios" /z 11.XI.1933/: 10 listopada burmistrz m.Kowna inż.Graurogkas udzielił wywiadu prasowego w sprawach miejskich: Prace publiczne, jakie mają być zarządzone, wiążą się ściśle z problemem bezrobocia. Ostatnio spowodu kryzysu gospodarczego budownictwo prywatne całkiem się zmniejszyło.Bezrobocie wzmaga się szczególnie zimą. W czasie ostatniej zimy, wypadło zaopatrzyć w pracę 3 tys.ludzi.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

O d c z y t o o b e c n e j s y t u a c j i w K r a j u K ł a j p e d z k i m .Prasa kowieńska /z 13.XI.1933/:Dwunastego listopada w lokalu Związku Strzelców adw.Skipitis wygłosił odczyt p.t."Nasza Kłajpeda".Po dłuższym wstępie, uzasadniającym konieczność zainteresowania się przez społeczeństwo sprawą kłajpedzką, prelegent przeszedł do omawiania obecnej sytuacji w Kraju Kłajpedzkim. Pod względem obszaru Kraj Kłajpedzki ze swemi 2.8.00 km.kw.zajmuje ok.dwudziestej części obszaru całej Litwy /55.000 km.kw./, co odpowiada mniej więcej powierzchni jednego powiatu w Litwie. Gęstość zaludnienia Kraju Kłajpedzkiego przewyższa nieco gęstość zaludnienia Litwy. Ludność Kraju Kłajpedzkiego tworzy ok.6% zaludnienia całej Litwy. Pod względem rozbudowy dróg komunikacyjnych Kraj Kłajpedzki stoi znacznie wyżej, niż Wielka Litwa, posiadając 15% wszystkich linij kolejowych oraz przeszło 20% szos, nie licząc dróg wodnych. Największym jednak bogactwem Kraju Kłajpedzkiego, co stanowi dla państwa conditio sine qua non jego rozwoju ekonomicznego, jest port w Kłajpedzie. Port ten jest ściśle związany ze swem zapleczem - Litwą, czego dowodzi fakt, że obecnie ok.70% obrotu handlowego z zagranicą idzie przez port kłajpedzki,podczas, gdy uprzednio Kłajpeda była zwykłym portem drzewnym. Kultura rolna w Kraju Kłajpedzkim jest znacznie wyższa, niż w Litwie, coprawda zadłużenie rolnictwa jest trzykrotnie większe. Przemysł Kłajpedy również góruje znacznie nad przemysłem Wielkiej Litwy. Kraj Kłajpedzki posiada ok. dwóch tysięcy przedsiębiorstw przemysłowych i ok.10 tys.robotników, zatrudnionych w przemyśle. Pozatem w życiu gospodarczem Kraju Kłajpedzkiego odegrywa pewną rolę rybactwo.

Ludność Kraju Kłajpedzkiego w 80% nosi nazwiska litewskie. Wprawdzie znaczna część mieszkańców kraju, noszących czystolitewskie nazwiska uważa siebie obecnie za Niemców, są to jednak skutki akcji germanizacyjnej i 700-letnich wpływów kultury niemieckiej.

Zdaniem prelegenta, w Kłajpedzie od szeregu stuleci trwa chroniczna walka pomiędzy potężnym i silnym narodem niemieckim, a niewielkim narodem litewskim. W dobie bieżącej życie społeczne pulsuje znacznie szybciej, niż przed laty, to też tempo walki wzmaga się coraz bardziej i Litwa musi użyć nielada wysiłku i poświęcenia, aby w tej walce nie ulec i nie stać się tym nawozem /trasą/, użyźniającym glebę dla rozwoju germańskiego imperjalizmu, o którym marzą zaborcy niemiccy. Rana kłajpedzka na żywem ciele litewskiem nie powinna się zagoić. Musi ona boleć Litwę tak, jak boli ją amputowana Wileńszczyzna. Jeżeli Litwini uważają Wilno za serce Litwy, wówczas Kłajpeda jest jej płucami. Jeżeli organizm państwowy Litwy utraci Kłajpedę, nie będzie miał czem oddychać, co pociągnie za sobą śmierć z uduszenia.

B7